

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Adnotationes || Et Meditationes || In Evangelia Qvae || In
Sacrosancto Mis-||sae Sacrificio || Toto Anno || Legvntvr;||**

Nadal, Gerónimo

Antuerpiæ, M. D. XCV.

Gesta post coronationem, antequam ferretur sententia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78158)

325

GESTA POST CORONATIONEM,
ANTEQVAM FERRETUR SENTENTIA.

IOAN. XIX.

In xxvi. imaginem adnotatiuncula.

xxvi.

A. Offendit Pilatus Iudais IESVM flagellatum & coronatum e spinis: dicit; Ecce homo. B. Cum defenderet IESVM Pilatus, ad accusationem blasphemiam veniunt; Filium Dei se fecit. C. Magis timuit Pilatus, propterea ingressus in pratorium accuratius interrogat IESVM: Vnde es tu? D. Non respondet illi IESVS.	123. C. Quod videns Pilatus, urget illum concitati. D. Respondet IESVS; Non haberes potestatem, &c. A. Motus verbis IESV, apertius agit ut ipsum liberet. B. Addunt Iudaei; Si hunc dimittis, non es amicus Caesaris. A. Hac plaga Pilatus à IESV defensione deiectus est.

IOAN. XIX.

Exiit ergo iterum^a Pilatus foras, & dicit eis; Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam inuenio in eo causam. ^a Exiit ergo IESVS portans spineam coronam, & purpureum vestimentum; & dicit eis; ^a Ecce homo. Cum ergo vidissent eum Pontifices & ministri, clamabant dicentes; Crucifige, Crucifige eum. Dicit eis Pilatus; Accipite eum vos, & crucifigite; ego enim non inuenio in eo causam. ^b Responderunt ei Iudaei; Nos legem habemus, & secundum legem debet mori, quia filium Dei^b se fecit. Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, ^a magis timuit: & ingressus est in pratorium iterum, & dicit ad IESVM: Vnde es tu? ^a IESVS autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus: Mihi^a non loqueris? Nescis quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te? Respondit IESVS; Non^a haberes potestatem aduersus me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, maior peccatum habet. Exinde querebat Pilatus dimittere eum. Iudaei autem clamabant, dicentes; Si hunc^b dimittis, non es amicus Caesaris: omnis enim qui se Regem facit, contradicit Caesari.

ADNOTATIO.

Postquam edixerat Pilatus ut finem faceret militibus affligendis IESVM, iussit duci: praecedit ipse ad Propylaeum eo animo, ut qui verbis & auctoritate non potuisset Iudaeos ab insurrectione IESV reuocare, commiseratione flecteret. Peruenit prior ad anteriorem Propylaei partem; conuertunt ad illum ferociter ora Iudaei. At Pilatus; Ecce, inquit, adduco eum ad vos foras virgine casum, atque spinis coronatum; utrumque cum ingenti crudelitate atque ignominia, ut intelligatis me vestra importunitati hac dedisse, ut tandem vestri cuius miseria animum vestrum placent, neque ad mortem usque velitis in illam seuire: proficor enim, quod saepe dixi,

me in illo nullam mortis causam inuenire: dimittam igitur illum emendatum, ita ut nec ille iactare possit se Regem, nec vos ab illo quicquam timere: date hoc humanitati, Iudaei, & veniat vobis in mentem quod homines estis, qui accusari possitis, in quos seuire, quibus condonare noxam Caesar, vel ego possim. Cur tu per te illum non dimittis Pilate? Vellem quidem dimittere; sed illud contendo, ut consentientibus Iudaeis dimittam. Video quidem IESV innocentiam singularem, Iudaeorum liuorem tetrum, nec sum iam parato animo, ut pro veritate stem fortiter contra iniquitatem & calumniam. Hac cum diceret Pilatus, & Iudaei tumultuarentur, ductus

Ee IESVS

latius, quā antea semper veritus fuisset IESVM damnare, tunc vero magis timuit. Audierat de Deo Iudaeorum, nō erāt inusitātū idololātras Deorum filios credere & adorare, arcana quae de Deo Iudaeorum audierat admirabatū (ignotum enim Deū ferē Gentiles colebant) quare exhorret, quum illius Dei, ignoti quidem, sed Dei tamen filium cogitat à se mori iudicandum. Relictū ergo Iudaeis rursus ingressus praetoriū assumptō IESV attentissime illum interrogat. Iam non quero an Rex sis, non quid sit veritas, sed hoc ut dicās; unde es in Scio Galilaeum, ē potestate Herodis; hanc originem non quero, sed aliam: intellexi quidem ex te non esse Regnum tuum ex hoc mundo. Suspiciatus sum te Regem esse, sed à quo Romanis non sit timendum; rationem tamen regni non intelligo, audiens quōdā te filium Dei dixeris: peto ex te ut aperias mihi unde sis: ut intelligere possim an sis filius Dei: ita fiet, ut & Regnum tuum unde sit intelligā: quod quā intellexero, eripiātē ex Iudaeorū conuersione & maleficio. Eō res iam euaserat, ut si respōdisset IESVS, planē videretur à Pilato liberandus, & id sua responsione quae fuisset: nāq; audiens quōd se diceret Regem IESVS, illum suspicione Regni affectatū liberauerat; quid non faceret, si eum apertē & clarē dē caelo filium Dei omnipotentis venisse in mundum, sumpsisse ex Virgine carnē ad redimendos mortales ab aeterna morte, ad communicandam illis sempiternā gloriam venisse audiret?

D. Quae circa quum sciret IESVS, et si Deum se Pilato fateretur, alia occasione ab eo esse inuoluntate, ne grauius peccaret Pilatus, tum propter eius indignitatem noluit respondere, simul ut voluntate sua intelligeretur pati: quod infinitis alijs factis demonstrauit, dispensationē & praeceptum Patris, & scripturas voluisse se voluntarie adimplere.

C. Videns Pilatus, quōd nihil responderet, iam non admiratur silentium ut antea, sed perturbatus animo, & impensius cupiens aliquid audire, unde occasionem capere posset illum dimittere; Alibi, inquit, non loqueris? coacta tamen quidem mente ita loquitur, sed beneuola; quasi vehementer illum alliciens ad responsionem. Propterea addit, Nescis quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te? Tu ipse intellexisti, IESV, quanta contentione te hactenus à morte liberare voluerim, & nunc in eo sum totus: responde, et si aliud nihil te mouet, illud moueat, quod in potestate mea est tua vel mors vel vita, & tua responsione pos-

sis à me vitam impetrare.

D. Cum ad primam interrogationem noluisset respondere Christus, ad hanc noluit tacere, propter zelum potestatis Patris sui; Non haberes, inquit, in me potestatem, nisi tibi datum esset de super. Rursus reuocat ipsum à terris, & ad spiritualia inuitat, ut amē, quum dixit; Regnum meum non est de hoc mundo; quod mouerat Pilatum, & nunc non dubium quin fuerit permotus, sed ita tamen, quod sciebat IESVS, ut non propterea esset eum dimissurus, sed minorē uoluntatem adducturus ad eius damnationē. Curabat enim Christus, considerans non nihil uirtutis & ueritatis quod in eo erat, Pilatum remunerare, ut leuius peccaret, & leuiorem penam mereretur, quod antea iam curauerat. Respondit igitur Christus, Nō haberes potestatem aduersus me ullam, nisi tibi datum esset de super: propterea qui me tradidit tibi, maior peccatum habet. Habes quidem in me potestatem aliquam, uerūm non ut arbitraris à Cesare, uel ex officio tuo, uel à Iudaeis; in me enim ne minimū quidem possunt omnes Demones, omnis terrena potestas, uel uniuersa creatura; sed dispensatio est à caelo proueniens, à Deo Patre permisa tibi, ut facultatem habeas me a uita & morte. Potestatem ergo cum tu proficaris te habere in me, & uideris meam innocentiam, grauius quidem in Deum & me peccasti me flagellando & spinis coronando; grauius simul peccas, qui non dimittere audes propter humanum timorem; grauius tamen longē quā tu peccas Iudaeis: tu enim ignorātia quadam, & pessime peccas; illi ex terra inuidia, malitia, malignitate, & longē minori ignorantia.

A. His uerbis perturbatus Pilatus, iam inde apertius disquirebat unde IESVM dimitteret, cum antea in hoc fuisset relicto enim IESV intra praetorium, prodijt rursus ad propyleum, & cum Iudaeis acrius contendit, IESVM ut liberet: quod ubi uiderunt Principes, sua maleficia & seua consilia in angustum redacta, nec religione moueri Pilatum ut IESVM crucifigeret, quod ipsi sperauerant, sed contra ut liberaret; ueniunt ad illud quod apud Romanos sciebant plurimum ualere, ad ambitionem; ut timorem incuterent Pilato, & caueret ne iacturā faceret dignitatis apud Caesarem, clamant;

B. Si hunc dimittis, non es amicus Caesaris; omnis enim qui se Regem facit, contradicit Caesari. Hec dicunt furias spirantes, & atroces minas, quasi illum apud Tyberium accusaturi. Non potes, Pilate, ueri tuam dignitatem, non potes

non esse reus Maiestatis, si hunc dimittis qui se Regem esse proficitur. Nihil est quod tibi persuadeat Regnum eius non esse de hoc mundo, Regem ipse se esse non negat; hoc est adversari Caesaris monarchia: quod si tu in illum non animad-

uertis, plane te hac rebellione implicas, nec es amicus Caesaris, sed inimicus eius hostis.

A. His verbis deiectus est Pilatus a defensione Christi; & victus ambitione & vano timore, dedit manus Diabolo & Iudeis.

MEDITATIO.

IAM eò filia Sion ventum est, ubi à Pilato IESVS ad crucem damnatur; sed prius datur nobis in còspectu, vt intelligamus omnes, si crucem Christi deuotè & fructuosè velimus meditari, nobis præcedentes omnes Christi passiones & impropria ob oculos mentis esse ponenda, & intimo cordi figenda; ita ad eundem ad crucis meditationem. Excursus vehementer Pilatus IESVM, vrgèt acerrimè Iudæos, quasi colligens argumenta ex sanguine & cruciatibus, ex deturpatione & contumelijs Christo inflictis. O nefaria argumenta! o rationes crudeles! si illum ita flagellem, ita affligam, & despiciam faciam, vt nullius animum ad misericordiam mouere non possit, deserent suam inuidiam Iudæi, suam malignitatem, & crudelitatem, & malitiam; misericordia mouebuntur si tam atrociter mulctatum illis ostendam. Si tuum hoc fuit consilium, Pilate, impium tamen fuit & insanum: quum nouisses Iudæorum deploratam feritatem, eos speras miserijs IESV placandos, & non potius ad rabiem accendendos? sed tamen non tam fuit tua cogitatio, quam præsentis & sæuentis Satana. Multis coniecturis collegerat veterator esse IESV doctrinam, vt suo sanguine delerentur peccata: huic doctrinæ & veritati diuinæ voluit illudere Diabolus malignitate & conuiciari: persuasit Pilato aliud agenti, vt pro liberatione IESV, IESV sanguis funderetur; ita scilicet futurum, vt eodem sanguine diluerentur Iudæorum malitia & obstinatio; quod per summam irrisionem & fannam cogitauit: ita suum agebat cum suis Apostatis spiritibus triumphum de IESV, deque eius doctrina, simul crudelitatem suam in Christum, & sænam tyrannidem in Iudæos exercebat. Ecce adduco eum foras, vt cognoscatis, quia in eo nullam inuenio causam. Loquitur item Pater Deus mortalibus è cælo: Ecce filiū meum mihi consubstantialem & coæternum; adduco eum ad vos foras mortales, vt quum semper apud me sit intus in mea æternitate & substantia inuisibilis & immortalis, fiat in vestro

tempore & fragili substantia visibilis & mortal. Neque huius rei causam habui nisi vos, ex mea bonitate; propter vos enim venit filius meus in mundum de mea & eius misericordia & voluntate, vt vos è manu Satanae liberaret, & vestra omnium peccata in se tolleretur, patiens ipse pro vobis & moriens. Causam igitur & incarnationis filij mei, & eius passionis & mortis accepi ex mea charitate propter vos: hoc agnoscite, hoc deplorate, compatimini filio meo pro vobis patienti & morienti, neque imitemini impios: Iudæi enim etiā nūc in filiū meū causam eius mortis conferunt, quos sequuntur alij infideles & hæretici. Iudæi, si nihil aliud, certè ex lege pertinaciter credūt se iustificari; quare Christum propter sua peccata, non mortaliū, mortuum esse blasphemant. Idem Mahumetani de sua lege iactant: Christū verò vtrique explodunt. Hæretici per solitudinē suæ fidei à Christi iustitia excidunt, & faciunt Christū frustra suum sanguinem effudisse. Neque tamen solum Lutherani, & qui ex his prodierunt, sola fide autumant se iustos, sed singuli sua. Catholici vtiā nos similiter nō facere interpretari possemus. Quid enim sunt varia quæ admittimus contra Deum peccata, quāni eius filium conculcare, & eius sanguinē pollutum ducere, & spiritui gratiæ contumeliam facere? & dum abutimur Dei longanimitate, & in peccatis perseveramus, nōne re ipsa dicimus Christum frustra mortuum esse? Nam si absque ea causā mortuus est quam Deus accepit è nostris peccatis, & tamen mortuus verissimè est, causam mortis eius in ipso ponere videmur, & esse peiores Pilato, qui nullam in eo causam inuenit. Ecce homo. O sancte homo IESV! ò Deus homo IESV! ò splendor gloriæ, & figura substantiæ Patris æterni? Deus homo IESV! Quis fructuosè hunc locū meditari possit, nisi tu eius cordi dicas tuū. Ecce homo? Ita fac, bone IESV, per ea mysteria quæ in Ecce homo posuisti. Ecce, tē nouā, & inauditam, & stupendam proponit Pilatus, hominē innocentē, miraculis clarū, doctrina

Io. 18.

Ioh. 18.

Ioh. 18.

Ioh. 18.

doctrina

etiam admirabile, existimatione excellentē,
 quæ ne Iudæi quidem ignorabant: hunc ho-
 minē proponit Pilatus flagellis crudelissimè
 concitum, spinis sæuis coronatū, purpura per
 ludibrium ornatum, & arundineo scepro; &
 tamē Iudæi eius non miserentur, illius etiam
 crucē vrgent eò violentiūs. Quæ Pilatus ipse
 ita atrociter fieri imperauerat, vt omne cru-
 delitatis exemplū superarent, ea ipsi contem-
 nunt omnia. O afflictum te, bone I E S V, &
 vita animæ meæ! Qui te defendebat, is in te
 non imitabile exemplum edebat crudelitatis
 & iniustitiæ; & tamen uesciebat te esse Deum
 omnipotentē, eras tamen, vt semper es. Quæ
 infinitè igitur excedit hoc exemplum tuum,
 illud, Pilate, quod credebatur esse incredibile?
 Tu credebas esse in hominem à te editam il-
 lam atrocitatē, edita est in Deū. O te miserū!
 ô Iudæos supra omnē fidē immiserordes &
 crudeles, qui tam miserabilē atrocitatē vidē-
 tes, nō solum odium non deposuerunt & ac-
 cusationem, sed furiosius etiā auxerūt & per-
 sequuti sunt! Ecce homo Pilati Iudæis nihil
 profuit, profuit nobis ô meditatores deuoti.
 Tu quidem, Pilate, voluisti Iudæos ad miseri-
 cordiā prouocare flagellatione & coronatio-
 ne I E S V, nihil aliud adduxisti, ac ne curabas
 quidem alia, vel nō noueras; & illa videbatur
 tibi causa esse cōmiserationis vehementissi-
 ma, vt erat. Quid si dixisses pœnas alias, dolo-
 res, afflictiones, contumelias, colaphos, alapa-
 s, vincula, raptationes, multationes acer-
 bas? Si quæ intrinsecus passus erat, & illo eodē
 tēpore patiebatur? Ille enim homo erat, qui
 ex horro vique, & illa oratione amarissimè
 infinitis modis affligebatur. Quid si illius tam
 afflictū hominis diuina dona, & excellentias
 tum naturales tum supernaturales predicaf-
 ses? Quid si Deum dixisses, & hæc persua-
 dere potuisses? absque vlla dubitatione non
 te solū ad misericordiā I E S V, & liberatio-
 nē promouisses, sed tetrū Satanā, & Diabolo-
 s omnes non ad misericordiā, sed ad eripiendū
 à morte I E S V M traxisses repugnantes, atq;
 ad eō Iudæos ipsos ad deserendam accusatio-
 nem suam commouisses; tamen si dari nō po-
 tuit vt Deum esse I E S V M illis persuaderi
 posset: quo fit vt essent Iudæi Diabolis peio-
 res, desererunt enim tandem Dæmones I E-
 S V M insectari propter suspitionem diuini-
 tatis, nunquā cessarunt Iudæi: sed tamē si his
 fuisset persuasum I E S V M Deum esse, abs-
 que dubio ab illius insectatione discessissent.

At nos credimus omnes passiones Christi,
 omnes pœnas, omnes perfectiones & dona;
 fide tenemus simul illum hominē Deum esse
 omnipotentem, illas pœnas Dei veri fuisse
 & viui, ac propterea fuisse immensas; & tamē
 nulla cōmiseratione mouemur. Nobis dictū
 est, Ecce homo; nobis cōtinenter dicitur, Ec-
 ce homo, cuius præ vulneribus & contume-
 lijs infinitis nō est species vel decor vllus, in
 cuius aspectu nihil nō despectum, qui vir est
 post omnes homines abiectissimus, insignis
 ē doloribus, notabilis ab infirmitatibus. Hac
 clamant Propheta; hæc Euangelia, hæc per
 imagines huius mysterij Ecclesia sancta, & ta-
 men nō mouemur. Quod si nō ad sensibile
 deuotionem, saltē ad deuotionis actus vehe-
 menter nitamur, si nō ad compunctionē sen-
 sibilem & lachrymas, saltē ad interiores, si nō
 ad Christo compatiendū, & pro Christo quaf-
 cunque tribulationes patiendū, saltē ad ha-
 rum desiderium pro Christo. Putamū sine Iu-
 dæis duntaxat hæc esse proposita ad commi-
 serationē? nobis præcipuè proposita sunt: il-
 lis enim non solum non profuerunt, sed ob-
 fuerunt etiam: caueamus ne Iudæis vel simi-
 les efficiamur, vel etiā peiores. Ostendit Iu-
 dæis Christū afflictū Pilatus; is quē illi dere-
 stabantur, & ingenti odio prosequabantur, &
 dixit eis; Ecce homo. Nobis eundem ostendit
 Pater omnipotens; is qui vult omnes ho-
 mines saluos fieri, nos verò sua charitate cō-
 plectitur, & diuinis beneficijs prosequitur; is
 quem nos profitemur atque adoramus Pa-
 trem immense maiestatis: hic igitur est qui
 ad alias infinitas benignitates, hanc etiam in
 nos confert, & ad aures interioris hominis, si
 quis aures audiēdi habeat, suauissimè loqui-
 tur; Ecce homo, ecce vnicus filius meus, Do-
 minus vester, quem pro mea immensa chari-
 tate dedi vobis: ecce habetis filium meū, ve-
 ster est; ego enim sic dilexi mundum, vt ver-
 bum meum donarem vobis vtrò, vt viscera
 mea, vestra essent. Aperite corda vestra, reci-
 pite donum inestimabile, ecce homo, & in
 illo, ecce me, ecce Spiritū sanctū, ecce nostrā
 triū vnam diuinitatem. Vt autem hæc chari-
 tatē nostrā erga vos commendaremus, volui-
 mus, vt filius hic meus, nō solum homo esset,
 sed vt pro vobis pateretur & moreretur: his
 ornatum gemmis donum à nobis accepistis,
 flagellatum filium meum, spinis coronatum
 pro vobis, & crucifixū. Ad hæc hic homo ab
 aternitate voluit offerri ad cruce m & mori:

Ecce 3 hæc

1. Tim. 2.

1. Tim. 2.

1. Tim. 3.

hac veniens in mundum pro vobis in se recepit, hac passus est, vt vobis pareret vitam sempiternam: neque hoc solum, sed se vobis dedit in cibum, vt in corpore & sanguine suo nostra etiā triū pascere mini diuinitate. Ecce igitur homo. Hac autē omnia cū vobis dederim in hoc homine, nihil à vobis vel peto vel expero, quā id quod vobis sit salutare & facile, vt me diligatis, & Filium meum, & Spiritū sanctū, & mādāta nostra, & Ecclesia nostra seruetis. Diligite, o fratres filij mei, quos ego in illo dilexi semper, diligite Deū, & nihil erit vobis difficile, omnia verò proueniēt in salutem & vitā ium animā, tum corporis sempiternam. Audite filij, audite me patrē vestrum qui in cælis sum, audite fratrē vestrū IESV M filium meum, qui ad dexterā meā sedet, qui hęc eadē vobis proponit, hinc enim fiet, vt volūtas mea vobis placeat, & ad illam faciendam omnes vires intendatis. Hac si nō percipiatis, & altiores mentis eleuationes vos non moueant, en aliter vobis propono filiū meum, factum pro vobis hominē dolorū, & sciētem infirmitatem ab initio vsque suā incarnationis. Videte cum indutū vestra mortalitate, vestris infirmitatibus, vestra carne, immēsitatem eius vtero matris inclusam; ibi omnes futuras passiones, ibi mortem futurā cogitatione, voluntate, & spirituali sensu subeuntem cōtemplamini. Narum videte nudum, iugentē, frigentem, in summa paupertate, panniculis inuolutum, reclinatū in præsepio inter asinum & bouem, lacte egen. ē vt viueret, circumcisum vt peccatorem, qui sanctitas erat infinita, sanguinem ē vulnere fluentem excipite, & abscessum præputium, fugientem cum Matre in Aegyptum sequimini, labores itineris, & egestatem Aegypti considerate. Quoties panē à Matre paruulus IESVS petijt, quem illa nō habuit, vel cum difficultate habuit: rursū labores itineris quum ex Aegypto redirent conspiciat, & metū ab Archelao, & secessum in Galilæam. Ibi rursū videte paupertatē, gustate vt inceperit Matri deseruire puerilib⁹ ministerijs, vt Iosepho in lignaria, vt mortuo Iosepho exerceret ipse per se lignariam, vt ad tricesimum vsque annum incognitus inter homines vixit & quasi abiectus, nec litteras discens, nec magni quicquam designans. Contemplamini porrō quā exercitā & laboriosā vitam ageret post annum tricesimum, in quantā paupertate, in quot laboribus, famē quoties sit passus, quo-

ties ex itinere & prædicatione fatigatus sue. *1. Ion. 4.* rit, quē admodū fuerit ter à Sarana tētatus, bis *Mat. 4.* portatus per aërem sublimis, semel à deserto Dommim in tēpli pinnaculū, iterū in montē Nebo & verticē Phasga. Raptus est à ciuibus *Luc. 4.* suis ad superciliū mōtis, vt inde daretur in precipitium. Quoties infidias illi pofuerūt Iudæi quū concionaretur! Quoties illi contradixerunt, & disputatione adorti sunt: quoties illū conati sunt capere in sermone! Quoties illi *Mat. 22.* os occluderet! Quot iniurias & cōtumelias in illum coniecerunt! quot calumnias effinxerunt: quā sæpē voluerunt eum lapidare! quā *1. Ion. 4.* sæpē caperet: tandem in concilio decreuerunt illū interficere. Ecce homo hactenus dolorū & laborū, scientē infirmitatē & afflictionem. *Luc. 22.* Quid præterea? Ecce homo, qui in hortu in oratione cum morte conflictatus ad mortem vsque est, vnde venit in agoniam, & sanguineū sudauit sudorē ad terrā vsque decurrētē. Traditus à discipulo est in manus impiorum, cum summa ignominia & crudelitate ligatus est, ductus est ad Annā, vbi atrocē accepit a lapam, ad Caiphā, vbi tanquā impius & blasphemus damnatus est ad mortē, & ea nocte contumelias, alapas, colaphos, cōspuationes, euulsiones barbe & capillorum perpeffus est; duct⁹ postridie est ad curiā, ad vniuersum cōcilium, vbi rursū condemnatus ad Pilatum rapitur, apud quē inuidiosissimē accusatus est & falsissimē; inde apud Herodem pro fatuo habitus, reductus ad Pilatum dirissimē flagellatus est toto corpore concisus, spinea corona atrocissimē coronatus, indutus purpura, donatus arundine pro sceptro ad cōtumeliam, & ea percussus est, traditus tandē ad crucem est Iudæis ab impio & ambitioso Iudice Pilato. Aspiciat baiulantē suam crucē, sub cruce acerbissimē laborantē. Attēdite verò ad crucifixionē, ad crucis & crucifixi Dei leuationē. Contemplamini per tres horas mortis cruciatu augeri vsque ad mortē; considerate & superiores omnes sanguinis effusiones, & hęc mortis vltimam. Mortui videte transfigi latus & cor ipsum, de cruce deponi, vngi, sepeliri. Ecce homo. Ecce quæ pro te, o vilis homo, de sua immensa charitate in te Christus filius meus assumpsit & passus est. Porrō autem ē contrario gloriosa de Christo contemplare. Ecce homo, qui Angelo nuntiante de *Luc. 1.* Virgine immaculata per Spiritū sanctū conceptus est, qua conceptione factus est Deus homo. Impleuit ex vtero Matris gratia, & spiri-
ritus

ritus exultatione, & prophetia Ioāne Bapti-
 stam in vtero itē matris clausum. Prophetat
 de eo diuinē Zacharias, nascentē diuinis prę-
 conijs celebrant Angeli innumerabiles, stel-
 la ex Oriente Reges Magos adducit, illū ma-
 giadorant, illi munera offerunt, quibus eum
 hominē, Deum, & mortaliū redemptorem
 profitentur. Quum illum vellet occidere He-
 rodes, & malē essent in illum animati Iudai,
 quadragesimo post natiuitatē die palām cla-
 ra luce offertur in templo, prædicatur eius di-
 uina virtus à Simeone & Anna. Duodecimo
 anno inrer doctores cęlestis eius doctrina &
 sapientia emicuit. Trigesimo in Iordane res-
 timonium audiente Ioanne Baptista accepit
 à Deo Patre, quod eius esset filius, idem testi-
 monium accepit audiētibz Moyse & Helia,
 & Apostolis Petro, Iacobo, & Ioanne. Idē de
 illo testatus est Ioānes Baptista, & verum Me-
 schiam, & Dei filium professus est, & suis cō-
 cionibus illius parauit viam salutarem. Do-
 ctrinam cęlestē hic homo, & æternum Dei
 Euangelium, & Regnum cęlorum, & vitam
 sempiternam docuit diuina verbi potentia.
 Hanc doctrinam innumerabilibus miraculis
 cōfirmavit, omnes in sidias Herodis, & patris
 & filij, omnes Iudæorum persecutiones & in
 mortē eius conspirationes quo ad voluit, &
 vt voluit, euitauit. In ipsa verō passione ver-
 bo prostravit Iudæorum & Romanorū ma-
 num, restituit auriculam à Petro abicissam
 Malcho seruo. Permisit se capi quando vo-
 luit, ab ijs quibus etiam in horto obuam ven-
 nit, quum sciret quæ aduersum se machina-
 bantur Iudas & Iudæi. Sciebat se propter præ-
 clarissimum illud testimonium esse morti
 adudicandum, quo testimonio professus est
 se esse filium Dei, & tamen bis illud dedit in
 concilio Iudæorum constantissimē. Potuit
 suā innocentia tueri apud Pilatū, quod no-
 luit facere propter Patris obedientiam, &
 suam voluntatem, ac generis humani redem-
 ptionem ad Dei gloriam infinitam. E cruce
 moriens orauit pro suis crucifixoribus, la-
 tronem iustificauit, & pollicitus est illo die
 Paradisum & dedit, cum magno clamore
 spiritum emisit, quo clamore permotus Cen-
 turio, filium esse Dei cōfessus est. Sensit eius
 mortem & luxit cœlum, terra, sol, luna; hæc
 quum præter naturam suam motu subito so-
 lem subijr, sol luctuosa sua eclipsi, terra motu
 suo, sepulchrorum apertione, petrarum scis-
 sione, denique omnia elementa, omnis natu-

ra luxit morientem hominem Deum. Infer-
 nus animas corporibus sanctorū dedit, filius
 verō meus descēdit gloriosissimē ad inferos,
 dedit toti Limbo patrum gloria sempiternā,
 fecit de Limbo Paradisum, multas animas è
 Purgatorio liberauit, deinde cum excellentis-
 simo & diuino triumpho resumpto corpore
 resurrexit à mortuis clauso sepulchro, & cum
 apparuisset discipulis per dies quadraginta in
 multis argumētis loquens de Regno Dei, af-
 sumptus est ad cœlū, vbi ad dexterā maiesta-
 tis meæ sedet in excelsis. Misit tandem à Pa-
 tre Spiritum sanctum consolatorem in disci-
 pulos palām cū signis mirabilibus. Hæc sunt
 rerū capita quæ filius me⁹ vel passus est mag-
 nanimīter, vel gessit gloriosē pro vestra salu-
 te & vita; neq; enim à vobis capi omnia pos-
 sunt. Ecce homo, qui pro te nihil potuit face-
 re, hic petit, peto ego, petit Spiritus sanctus, vt
 illa cordi tuo imprimas, ex his culpas tuas de-
 plores, peccata tua confitearis, pœnitentiā de
 commissis agas, vitam viuas verē Christianā,
 opera pia secteris, proficias in dies in virā æ-
 ternā. Quod sine his quidē tot actantis my-
 sterijs ad pœnitentiā moueris & pietatem;
 Ecce rursus homo, qui à dextera mea orbē
 gubernat vniuersum, qui facta tua, omnes
 tuas actiones, cogitationes, intētionēs animi
 videt: ecce is, apud quem illa quæ dixi myste-
 ria diuina contra te clamant, ac te accusant a-
 pud filiū meū, & eius thronum maiestatis in
 cœlestibus. Vique quod, Domine Deus omni-
 potens, iste homo vilissimus & nihili nos cō-
 temnet, & tuos labores, & arumnas, & dolo-
 res, & contumelias, vulnera, sanguinē, vitam,
 mortem cœculcabit, & pro pollutis habebit?
 Quousque despiciet tuam doctrinam, mira-
 cula, potentiam, & gloriam? Tam est magna
 tua iustitia, Domine I E S V, quā tuā mise-
 ricordia, vtraque enim infinita est: pereat hic
 homo, deleatur de viuētiū libro, contru-
 datur in æternum ignem. Hoc intentatur in
 te iudicium horrendum, nisi respicias, o homo
 miserabilis: verū eadē illa mysteria inter-
 cedunt etiā neglecta pro tua salute. Oramus
 tamen, Domine, per hæc eadem mysteria quæ
 obijisti, & tua sunt, vt mentem illi inspires, &
 spacium concedas pœnitentiæ. Num pro ali-
 quibus peccatoribus passus & mortuus es, &
 non pro omnibus? Mortuus sum pro omni-
 bus, & quod in vobis & in me est omnibus
 mortalibus volo dare gratiam & gloria sempiternam. Illorum est culpa qui nō accipiūt,
 Ee 4 & vocem

Act. 1.

Act. 2.

Heb. 10.

Psal. 68.

1. Io. 2.

& vocem meam nō audiunt, & auxilio meo quod illis præstō est semper nō vitur, quod possent semper si vellēt. Itaque quos scio auxilio meo non esse vsuros, & iam in iudicio meo sunt ad infernum condēnati, ex ijs propter malitiam aliquibus quasi in vita incipio partem inferni irrogare ex mea permissione, & trado illos in obstinationē, indurationem, contemptum omnis boni, & abyssum omnis malitiæ; & tamen ne istos quidem punio pro eorum merito, quin aliqua misericordia in illorum pūitione vtar. Alios id genus qui minūs sunt mali, non diu permitto augere peccata sua, sed priuatos vita mortali mitto eos in mortem immortalem. Iam verò quos video mearum passionis & mortis, mearum etiam virtutū & gloriæ præsidio vti nolle, & tamen per afflictiones, calamitates, & poenas video adiutum iri, vel metu iudicij mei vniuersalis, & particularis in morte, & secretorū iudiciorum meorum, & inferni esse commouendos; his pro vltimo subsidio solet Pater meus è cælo intonare; Ecce, ecce homo, cuius tu passiones, & mortē, & gloriam contemnis: ecce huic dedi omne iudicium, ipse habet clauces mortis & inferni, habet flagellū in manu sua, qui si te hic non flagellat, vel castigationes eius te ad poenitentia & pietatē nō adducant, en stat super caput tuum districto gladio zeli sui & iustitiæ, & in ira indignationis suæ rugit aduersum te? Mane. Thecel. Phares. Numerata sunt vitæ tuæ acta omnia, appensa in statera mei iudicij, imminuta sunt, & condemnant te. Diuidatur, moriatur, partem eius projicere in infernum, aliam referuare ad vniuersale meum iudicium; tunc enim, quum veniam in maiestate, plenū de eo sumam supplicium, concludam & animā & corpus in ignem æternum, & alias immensas poenas, quas paratas habeo Satana, & eius Angelis in perpetuas æternitates. Ira fieri solet, vt homo percussus terrore ad salutarem poenitentiam conuertatur. Quæ cum ita sint, vides homo miser horrendum hoc spectaculum tibi etiam proponi à Patre cœlesti, vide ne tantam disciplinam & gratiam negligas, & pereas in æternum: vt caueas à peccato, & à peccato relapsas, propone tibi horrendum hoc spectaculum, Ecce homo, qui illa passus est ne peccares, qui tibi se talem representat ne pecces, cui tu illa omnia vulnera infliges si pecces, qui in te vleiscetur illas suas plagas si pecces. Quod si per miseriam tuam pecca-

sti, noli, noli iterum flagellare & coronare spinis Christum, quod semel fecerūt illi impij latrones, sed sana potius tua qua inflixisti illi vulnera: sanabis autem I E S V vulnera, si respicias, si plagas Christi in te recipias, si affligas & cor tuum & corpus. Cogita libenter illa esse passum filiū Dei, primum ne peccares, simul vt te à peccato reuocaret: omnia eius vulnera clamant ad aures cordis tui, Ecce homo, qui tanta passus est vt in peccatum ne venires, & à peccato redires ad poenitentiam. Gere pie Christiane hoc, Ecce homo, contrinenter in visceribus animæ tuæ, vt gerit homines peruersi in anima vanitates suas vanissimas & perniciosissimas. Assuesce tu hūc hominem gestare in animo, ei compare, ab eo pete gratiam & vim spiritualem, & eius dona, cuius fundetur ex innumerabilibus plagis sanguis, cuius fontes gratiarum sunt in te effusi. Vide vt illum sanguinem & gratias ne patiaris excidere, portæ planē illæ sunt aperte, quibus ingrediaris in potentias Domini magnas, conuiesce in virtute vulnerum Christi & suauitate, quæ ab eis in cor tuum inluit diuina liberalitate. Ad hæc afflictam Matrem virginē cogita, quæ hæc mēte speculabatur, vel etiam corpore. Nōne hic illius anima fuit infixus gladius, ex innumerabilibus gladijs & pugionibus compactus? o doloribus plenam & afflictionibus Matrem! o vicissim incōparabili magnanimitate & patientia spectabilem Matrem! Ad illam veni, eam ora vt impetret tibi huius mysterij sensum spiritus salutarē: reperies plenam quidē dolore & cordis cruciatu, sed deuotione simul, & sensibus spiritualibus, & Christi vulnerum virtute plenissimam, misericordia & benignitate redundantem. Communicabit tibi particulam aliquam suæ compassionis & deuotionis, quæ etiam si minima sit, modò illius præbeat deuotionis gustum, replebit animam tuam ingenti consolatione & fructu. At pestiferos & rabiosos Iudæos, Ecce homo Pilati, ad maiorem rabiem incitat; Crucifige, crucifige. Pugnat Pilatus vt dimittat innocentem, illi eò violentiūs vt crucifigatur vociferantur. Dei filium se fecit, quare debet ex lege nostra mori. Furijs exagitabantur diabolicis; & quò maior fiebat corū malitia, eò maior obcecatio. Debebat, o bestia Iudææ, per legem lapidari blasphemus, non crucifigi: si. *Leuit. 24* mul nihil poteratis dicere quod vestrae malitiæ magis esset contrarium, quàm vt Dei filium

*Ioan. 5.
apoc. 1.*

Dan. 5.

IESVM appellaretis apud eum praesidi-
 dem, qui totus & ante fuerat in eo defenden-
 do & liberando, & nunc id agebat acerrime.
 Illud ergo profecistis, ut magis quam ante du-
 bicaret Pilatus, & incitaretur magis ad illum
 liberandum. Verum utrumque prodebat ve-
 strae inuidiae excitationem, & quod crucifige-
 re blasphemum velletis, & quod Dei filij
 mentionem faceretis. O infinitum ma-
 lum inuidiae, quae nullo odio, nullo ma-
 leficio, nulla crudelitate contenta esse po-
 test: ita semper inhiat in eius abolitionem
 cui inuidet. Inuidebant Iudaei Christo virtu-
 tes excellentissimas, & gloriam nominis in-
 estimabilem, & ut semel dicitur, inuidebant illi
 diuinitatis opinionem; quo fiebat ut nullo
 malo Christi fariari possent, ac ne sola morte
 quidem corporali, propterea ad crucem dam-
 nari contendebant, ut simul omnis eius exi-
 stimatio & gloria aboleretur, & in primis di-
 uinitatis opinio. Propterea dicebant intra se;
 Miramus lignum in pane eius, & eradamus
 eum de terra viuentium, & nomen eius non
 memoretur amplius: simul morte turpissi-
 ma condemnemus eum, erit enim respectus
 eius ex sermonibus eius: dixit enim, Filius
 Dei sum; quare si moritur, filius Dei non erit;
 si turpissima morte, habebitur etiam homo
 pessimus. Obcaecauerat eos pestilens eorum
 malitia, nec intelligere poterant Sacramenta
 Dei, quae in morte Christi continebantur: nam
 & filius Dei fuit, ut est, & mortuus est filius
 Dei, & per mortem triumphauit filius Dei,
 & ipsos, & mortem, & infernum, & peccatum,
 & diabolicam omnem potestatem, & est exalta-
 tum nomen eius super omne nomen in sem-
 piternum. Pessimae matris superbiae pessima
 filia est inuidia, quae eo magis tabescit, quod
 maiores vires illi communicat mater super-
 bia. haec autem tunc pestilentiissima est, quum
 ex diuinae legis intelligentia nascitur falsa &
 arroganti, & inde vires alit. Huiusmodi erat
 Iudaeorum superbia & inuidia illa, & quae haer-
 etices peperit semper & aluit: huic est similis
 hypocritarum superbia & inuidia. Itaque ne-
 sciunt superbia & inuidia quiescere, donec in
 diuinitatem peccent, & omnem veritatem, etiam
 cognitam, projiciant. Infinita autem est diuini-
 tatis in homines benignitas & vis adoranda,
 quae corda nostra penetrat & occupat, si quis
 non repugnet; si quis cooperetur praevienti
 Spiritus sancti motioni atque illuminationi.
 Neque verum est personarum acceptor Deus:

eccum Pilatum impium idololatram, plenum
 ambitione, eadem virtus diuina tangit qua
 Iudaeos, hos non mouet, illum mouet. Cur
 ita? Quia Iudaei repugnant Deo, non repu-
 gnant Pilato, cooperatur ite, etiam si imper-
 fecte, non nihil tamen agit, inquirat, dubitat,
 aliquid esse suspicatur quod clamant Iudaei:
 sed faciebant alia eius peccata, & ut tenuiter
 veritati consentiret, & ut facile illam desere-
 ret. Vnde es tu? Non responderet sapiens I E-
 S V S propter eius indignitatem; ipse enim
 sciebat quid esset in homine. Indignatur sta-
 tim Pilatus, arguit I E S V M in sapientia, Mi-
 hi non loqueris? nescis quia potestatem ha-
 beo crucifigere te, & potestatem habeo dimit-
 tere te? Bis dixit, potestatem habeo, per iustitiam
 arrogantem, illic propter eius indignitatem
 non responderet Christus, hic responderet ad il-
 lius insolentiam aduersus Patrem aeternum.
 Non haberes, inquit, potestatem aduertum
 me ullam, nisi tibi datum esset desuper: quod
 zelo veritatis dixit, ut profiteretur quod saepe
 gestis docuerat, se sua & Patris voluntate mor-
 tem esse passurum: neque enim Iudaei vel Ro-
 mani omnes, non daemones, non creatura
 vniuersa Christum potuit interficere, nisi ex-
 cellens quadam Dei permissio intercessisset.
 Simul diuinum exemplum hic nobis propo-
 situm est, gubernandi prouidenter nostrum
 silentium, & nostrum sermonem dirigendi.
 Aliquid moralis virtutis reliquum in se fece-
 rat Pilatus, quare & Christum liberare rur-
 sum contendebat: iam Satan quoque ipse de-
 seruerat actionem illam acrem aduersus I E-
 S V M, & se conuerterat ad uxorem Pilati sub-
 ornanda, ut per maritum liberaret I E S V M:
 sola erat Iudaeorum plusquam diabolica ma-
 litia, quae Christum persequebatur furiose.
 Instigauerat Satan quidem Iudaeos in mortem
 Christi, sed ubi voluit id reuocare, non po-
 tuit; potentior enim ad malum est quam ad
 bonum, vel ad mali cessationem. Propria er-
 go fuit Iudaeorum postrema in Pilatum im-
 pressio, qua illum sunt adorti per ambitionem
 & merum humani periculi pusillanimitate ho-
 minem & impium, Si hunc dimittis, non es
 amicus Caesaris: qui se Regem facit, contradi-
 cit Caesari; eris tu reus apud Caesarem maie-
 statis, & nos causam contra te agemus acerrime:
 haec enim erant in eorum verbis & furia.
 Nihil timidius ambitione, nihil fragilius hu-
 mana gloria: deiecit haec plaga Pilatum. O
 ambitio pestilens, quid non audebis, quae po-
 tuisti

Io. 19.
 Io. 2.

tulisti filium Dei cruci affigere? ô metus humani, & vani hominum respectus nunquam metuendi, nunquam respiciendi, quantum iam inde inualuit, quæ semper inualuit vestra vis? Est verò mortuus Christus agenibus illis vitijs nominatum, quamuis infinita alia vitia conspirauerint in Christi necem, vt significaretur inter præcipuos fructus mortis eius illas duas esse virtutes, humilitatem, & spiritus libertatem. Fecit autem Iudæorum deplorata malitia, & pertinacia, & furor, vt soli ipsi id proponerent, vnde damnaretur ad crucem Christus, vt iustitia Dei ijs soler horrèda peccata permittere, quos horrèdè vult condemnare pro eorum pernicia. Addunt porò ad immensum scelus suas etiam pœnas; Nò habemus Regem nisi Casarem. Insanitis; non fat vobis est, vesani, Mefchiam Regem vestrū interficere, nisi omnes libertatem vobis admatis? Subdunt ad cumulum pœnæ dirā imprecationē; Sanguis eius super nos, & super filios nostros. Si vox sanguinis Abel clamauit in fratrè eius Cain, quātus est clamor sanguinis Dei, ô perfidi Iudei! qui eò maior & efficacior est, quòd pro vobis moriens orauit Patrē vt vobis ignosceret, quòd vobis semper suam gratiā obulit: itaque incidistis in immensam Dei iram, quæ in crudescet vsque ad finem seculorum. At tua Christi defensio, Pilate nequam, eò euadit, vt tua ambitioni, & plebis satisfactiōni seruiens, sanguinem Christi proderes nefariè, & ad crucem Deum condemnares, nec vxorem audires liberationem Christi virgentem: vt non solum Iudæorum malitia Satanam, sed tua etiam ambitio vinceret. Coniungis parricidio hypocrisim, lauas manus, innocentem te pronuntias à sanguine iusti, & deriuare vis crimen tuum in Iudæos. Nihil est quòd in illos tuum crimen conijcias, augeri enim illorum crimen non potest, sed tuum potius auges, quum ambitioni & humano timori hypocrisim addis, & execrabile mendaciū. O Christi IESV bo-

nitatis infinita, quanta est horum criminum pestis inter tuos etiam fideles, quāta ambitio & vanitas, quanta hypocrisis, quāta crebra & perniciofa mendacia? Tu scis, Domine, inter quos crudius grassentur hæc mala: sana nos, Domine, per hæc quæ meditamur pia & sancta mysteria. Multa iudicia cōscelèrata & nefaria homines dederunt; hoc tamen Pilati omnia suprà quāmi dici potest superat scelere & iniquitate & maleficio. Nam quid tandem alia latrocinia iudiciorum quā in pueros homines, vel eorum res viles peccauerunt? Hoc Pilati latrocinium in Deum peccauit, vitam Deo eripuit. Auxit verò iudicij atrocitatem, quòd eodem liberatus est latro sceleratus, & Christo Deo præpositus est in contumeliam. Sua porò morte quū Christus omnes mortales, etiam si infiniti essent, quod in se fuit, à morte æterna liberauerit, Pilatus contrā, quod in se fuit, omnes illes vita priuauit; sua enim opinione non vitā Christo solum admebat, sed resurrectionem, & gloriam, & virtutem hominum liberatricem. Ceterum in eius facto designauit Deus Romanorum Imperatorū persecuciones, quæ ex similibus vitijs atque Pilati profecta sunt: timebant videlicet magna ex parte, ne detrimentum pateretur Romanorum imperium per Christianæ Religionis professionem; Iudæorum verò insana pertinacia, hæreticorum significauit obstinatam perversitatem, quum insanis erroribus Christum conantur, ex Ecclesia tollere, atque adeò Deum ipsum; omnis enim hæresis in Atheismum euadit tandem. Fac, Christe IESV, per hæc tua mysteria, vt Ecclesia tua ab omni hæretica prauitate liberetur, atque ab omni Barbarorum tyrannide, & celebretur tua Catholica & orthodoxa doctrina, & laudetur nomen tuum in æternum. Amen.

FERT